

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Opracował:

mgr inż. Grzegorz Duszeńko

Dyplom Nr 5468 ukończenia studiów magisterskich
na wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego
w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie

SPECJALISTA
ds. Bezpieczeństwa Pożarowego
mgr inż. Grzegorz Duszeńko
Dyplom SGSP nr 5468

INTER-POŻ-BUD
OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA
Grzegorz Duszeńko
59-220 Legnica, ul. W. Polskiego 35B/A
tel. 0511 150 898, 0507 479 920
NIP 591-229-66-47 REGON 020376650

Zatwierdził:

WICEDYREKTOR
Szkoły Podstawowej nr 5
w Lubinie
Robert Kowalczyk

Lubin, kwiecień 2025 r.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Podstawa opracowania	3
1.3. Wprowadzenie	3
2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	5
2.1. Charakterystyka obiektu	5
2.2. Zagospodarowanie obiektu	7
2.3. Kategoria zagrożenia ludzi	7
2.4. Materiały palne występujące w obiekcie	7
2.5. Ocena zagrożenia wybuchem	8
2.6. Klasa odporności pożarowej	8
2.7. Strefy pożarowe	8
2.8. Warunki ewakuacji	8
2.9. Instalacje występujące w obiekcie	9
2.10. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	9
2.11. Wyposażenie w gaśnice	9
2.12. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru	11
2.13. Drogi pożarowe	11
2.14. Rejon ewakuacji	12
3. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGŁĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.....	13
4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA	16
4.1. Sposób ogłoszenia alarmu	16
4.2. Ogólne zasady organizacji ewakuacji	16
4.3. Zadania szczegółowe dla Dyrektora i osób go zastępujących	17
4.4. Zadania szczegółowe dla Nauczycieli	17
4.5. Zadania dla pracowników porządkowych	18
4.6. Zadania dla pozostałych pracowników szkoły	18
4.7. Procedura ewakuacji w przypadku powstania zagrożenia podczas przerwy lekcyjnej.....	19
5. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	21
6. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI	23
7. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.....	24
8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI OBIEKTU	25
9. LITERATURA.....	27
10. CZĘŚĆ GRAFICZNA.....	27
11. ZAŁĄCZNIKI	28
ZAŁ. NR 1. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POŻARU I PRZYCZYNY JEGO ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ	28
ZAŁ. NR 2. CZASOKRESY BADAŃ ISTNIEJĄCYCH INSTALACJI.....	29
ZAŁ. NR 3. KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI.....	30
ZAŁ. NR 4. WZÓR ZGŁOSZENIA PRÓBNEJ EWAKUACJI	31
ZAŁ. NR 5. WZÓR PROTOKOŁU PRÓBNEJ EWAKUACJI	33
ZAŁ. NR 6. LISTA OSÓB ZAPOZNANYCH Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI.....	34

1. WSTĘP

1.1. Cel opracowania

Celem Instrukcji jest określenie:

- warunków ochrony przeciwpożarowej,
- zasad postępowania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- zasad i organizacji ewakuacji.

1.2. Podstawa opracowania

Obowiązek wykonywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obiektach użyteczności publicznej wynika z §6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późniejszymi zmianami).

Instrukcję należy poddawać aktualizacji co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcję należy przechowywana jest w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych - w dyżurce, w pobliżu głównego wejścia do budynku.

1.3. Wprowadzenie

Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia ochrony przeciwpożarowej w RP jest Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 188).

Do zasadniczych zapisów ustawy należą :

„**Art.1.** Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1.1. Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 1.2. Zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 1.3. Prowadzenie działań ratowniczych.”

„**Art.4.** Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

- 4.1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- 4.2. Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- 4.3. Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- 4.4. Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- 4.5. Przygotować budynek, obiekt do prowadzenia akcji ratowniczej;
- 4.6. Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.”

„**Art.9.**Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa.”

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

2.1. Charakterystyka obiektu

Budynek szkoły zlokalizowany jest w Lubinie przy ul. Jana Kilińskiego 12. W placówce dydaktycznej rocznie pobiera naukę ok. 410 dzieci.

Szkoła funkcjonuje w dwóch obiektach, tj. w budynku dydaktycznym i budynku sali gimnastycznej, które połączone są ze sobą na poziomie parteru.

Szkoła zatrudnia łącznie 55 pracowników (40 nauczycieli oraz 15 osób obsługi i administracji - sprzątaczkę, kucharkę, konserwatora).

Budynek szkoły to obiekt wolnostojący, podpiwniczony, o trzech kondygnacjach nadziemnych.

Obiekt jest dozorowany w godzinach pracy szkoły przez pracowników porządkowych, w pozostałych godzinach (w godzinach 22⁰⁰ – 6⁰⁰) dozór nad obiektem pełni instalacja antywłamaniowa połączona ze stacją monitoringu agencji ochrony.

Parametry techniczno – budowlane:

- powierzchnia zabudowy – 1 563,77 m²
- powierzchnia użytkowa – 4 124,94 m²,
w tym:
 - powierzchnia piwnicy – 962,90 m²,
 - powierzchnia parteru – 1 417,34 m²,
 - powierzchnia I piętra – 919,00 m²,
 - powierzchnia II piętra – 925,70 m²
- Wysokość budynku – 12,35 m (budynek średniowysoki SW).
- Kubatura – 17 821 m³,
- Ilość kondygnacji nadziemnych – 3,
- Ilość kondygnacji podziemnych – 1.

Dla budynku opracowana została przez rzeczoznawców: budowlanego oraz zabezpieczeń przeciwpożarowych ekspertyza techniczna w zakresie budowlanym i ochrony przeciwpożarowej dotycząca rozwiązania zamiennego w zakresie spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż to określono w przepisach techniczno – budowlanych. Określono w niej niezgodności, które zostaną usunięte oraz dla których nie ma możliwości usunięcia i przyjęto w związku z tym rozwiązanie zamienne. Niezgodności, które zostaną usunięte to:

- Brak awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego na poziomej drodze ewakuacyjnej

w piwnicy budynku oświetlanej wyłącznie światłem sztucznym.

- Brak odporności ogniowej EI 60 drzwi do pomieszczenia węzła ciepłowniczego.
- Skrzydła drzwi stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną po ich całkowitym otwarciu zmniejszają wymaganą szerokość tej drogi i nie są wyposażone w urządzenia samoczynnie je zamykające z pomieszczenia 131s, 136s, 140s na parterze 225 na I piętrze, 33a na II piętrze.
- Wyłaz na dach 78x78 cm nie posiada klasy odporności ogniowej co najmniej EI 30.

Ekspertyza określiła rozwiązania zamienne dla niezgodności, których nie ma możliwości usunąć w postaci następujących zadań:

- wyposażenie poziomych dróg ewakuacyjnych w piwnicy budynku w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu 10 lx,
- zwiększenie w stosunku do normatywu o 100% ilości środka gaśniczego w gaśnicach wymaganych do zabezpieczenia budynku tj. 4 kg / 100 m²,
- opracowanie i wdrożenie w ramach instrukcji bezpieczeństwa pożarowego szczegółowych procedur postępowania na wypadek powstania pożaru.

Rozwiązania przyjęte w ekspertyzie zostały zatwierdzone przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, poprzez wydane Postanowienia o numerach WZ.5595.240.7.2020 oraz WZ.5595.240.8.2020. Wymienione Postanowienia zawierają następujące wskazania:

- wyposażenie budynku w autonomiczne sygnalizatory optyczno-akustyczne, posiadające świadectwo dopuszczenia CNBOP (o 10-letnim czasie pracy), zapewniające możliwość szybkiego powiadomienia o zagrożeniu pożarowym i rozmieszczone na poziomych drogach ewakuacyjnych.
- wyposażenie poziomych dróg ewakuacyjnych w piwnicy budynku w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu 10 lx,
- zwiększenie w stosunku do normatywu o 100% ilości środka gaśniczego w gaśnicach wymaganych do zabezpieczenia budynku tj. 4 kg / 100 m²,
- opracowanie i wdrożenie w ramach instrukcji bezpieczeństwa pożarowego szczegółowych procedur postępowania na wypadek powstania pożaru,
- wprowadzenie w ramach instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obowiązku corocznego prowadzenia szkolenia dla pracowników ze szczegółowych procedur postępowania na wypadek pożaru,
- wprowadzenie obowiązku przeprowadzania co najmniej raz na dwa lata praktycznych

ćwiczeń ewakuacyjnych z budynku szkoły w zakresie postępowania na wypadek pożaru przy udziale jednostek ochrony przeciwpożarowej.

2.2. Zagospodarowanie obiektu

Piwnica

Świetlice, biblioteka z czytelnią, archiwa, magazynki podręczne, toalety, sale lekcyjne, pomieszczenie konserwatora, węzeł cieplny, pomieszczenie socjalne pracowników porządkowych, sala terapii, magazyny kuchni, szatnia pracowników kuchni, pralnia.

Parter

Sale lekcyjne, sekretariat, gabinet dyrektora, pokój kierownika gospodarczego, pokój intendentów, kuchnia z zapleczem (zmywalnia, obieralnia warzyw, magazyn, toaleta), stołówka, sala gimnastyczna, szatnie z łazienkami, pokój nauczycieli W-F, gabinet pielęgniarki, toalety, magazynki podręczne.

I piętro

Sale lekcyjne, sale komputerowe, sala techniczna, pokój nauczycielski, gabinet wicedyrektora, pokój psychologa, pokój pedagoga, toalety, pomieszczenie ksero.

II piętro

Sale lekcyjne, sala terapii pedagogicznej, sala terapii, toalety, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie ksero.

Szczegółowe zagospodarowanie obiektu przedstawione jest na planach poszczególnych kondygnacji.

2.3. Kategoria zagrożenia ludzi

Szkoła zaliczona jest do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

2.4. Materiały palne występujące w obiekcie

W obiekcie nie występują materiały palne zakwalifikowane jako niebezpieczne pożarowo.

Z materiałów palnych występują: tworzywa sztuczne, drewno, papier, tkaniny itp., stanowiące wyposażenie pomieszczeń.

Ponadto do obiektu doprowadzony jest gaz ziemny wykorzystywany do zasilania urządzeń kuchennych.

2.5. Ocena zagrożenia wybuchem

W obiekcie nie występują strefy ani pomieszczenia zagrożone wybuchem.

2.6. Klasa odporności pożarowej

Budynek powinien być wykonany klasie „B” odporności pożarowej, dla której wymagane są następujące klasy odporności ogniowej elementów:

Klasa odporności pożarowej	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Stropy	Ściany zewnętrzne	Ściany wewnętrzne	Konstrukcja nośna dachu	Przekrycie dachu
„B”	R 120	REI 60	EI 60	EI 30	R 30	RE 30

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach),

E – szczelność ogniowa (w minutach),

I – izolacyjność ogniowa (w minutach).

Stan istniejący:

- **główna konstrukcja nośna** – ściany murowane o gr. 48-55 cm,
- **stropy** – typu DZ3 prefabrykowano-monoliteczne, składające się z belek żelbetowych i pustaków,
- **ściany zewnętrzne** – murowane o grubości 38-42 cm,
- **ściany wewnętrzne** – murowane o grubości 24 cm, obustronnie tynkowane,
- **konstrukcja dachu** – stropodach płaski typu DZ3 prefabrykowano-monoliteczny, składający się z belek żelbetowych i pustaków,
- **przekrycie dachu** – papa na podłożu betonowym.

2.7. Strefy pożarowe

Obiekt szkoły stanowi jedną strefę pożarową o łącznej powierzchni 4 124,94m². Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej średniowysokiego budynku zaliczonego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III wynosi 5 000 m² – warunek został zachowany.

2.8. Warunki ewakuacji

Ewakuacja ludzi z budynku zapewniona jest drogami komunikacji ogólnej, tj. korytarzami prowadzącymi do dwóch klatek schodowych. Wyjścia ewakuacyjne znajdują się na poziomie

parteru.

Ewakuacja z budynku sali sportowej zapewniona jest korytarzemprowadzącym do wyjścia ewakuacyjnego bezpośrednio na zewnątrz budynku znajdującego się w holu (od strony boisk szkolnych) oraz wyjścia od strony magazynku sprzętu i od strony zaplecza szatniowego. Z sali gimnastycznej, w której może przebywać jednocześnie ponad 50 osób zapewnione są dwa wyjścia ewakuacyjne. W korytarzu w piwnicy zastosowane jest awaryjne oświetlenie ewakuacyjne, zapewniające natężenie 10 lx.

Kierunki i wyjścia ewakuacyjne oznakowane są znakami fotoluminescencyjnymi oraz podświetlanymi.

2.9. Instalacje występujące w obiekcie

- grzewcza wodna zasilana z węzła cieplnego,
- gazowa - do zasilania urządzeń kuchennych. Główny zawór gazu znajduje się w wentylowanej skrzynce na zewnętrznej ścianie w okolicach zaplecza kuchennego,
- elektryczna,
- wodna,
- wentylacyjna (grawitacyjna i mechaniczna w kuchni),
- antywłamaniowa,
- odgromowa.

2.10. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Kubatura obiektu przekracza 1000 m³ w związku z czym zachodzi konieczność wyposażenia go w przeciwpożarowy wyłącznik prądu elektrycznego.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu znajduje się w pobliżu głównego wejścia do szkoły.

Lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu pokazano na planie parteru.

2.11. Wyposażenie w gaśnice

Obiekt szkoły zabezpieczony jest gaśnicami proszkowymi 2 kg, 4 kg i 6 kgz proszkiem do gaszenia pożarów grup A (ciała stałe), B (ciecz palna), C (gazy palne) oraz urządzeniami do gaszenia układów elektronicznych GSE-2x BC. Kuchnia zabezpieczona jest gaśnicą GWG-2x AF do gaszenia olejów i tłuszczów w urządzeniach kuchennych.

Miejsca usytuowania gaśnic są oznakowane zgodnie z polskimi normami.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wg [2] budynki powinny być wyposażone w gaśnice przenośne przystosowane do gaszenia pożarów grupy A, B, C, zawierające masę środka

gaśniczego w ilości nie mniejszej niż 2kg.

Zgodnie z Postanowieniami [8] I [9] W stosunku do obiektuszkoty na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej powinno przypadać co najmniej 4 kg środka gaśniczego zawartego w gaśnicach.

Szkoła zabezpieczona jest następującymi gaśnicami:

Lp.	Kondygnacja	Rodzaj i wielkość gaśnicy	Ilość	Usytuowanie
1.	Piwnica	GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sali lekcyjnej 01
		GP – 2x ABC	1	Archiwum 015
		GP – 2x ABC	1	Archiwum 03
		GP – 4x ABC	1	Pomieszczenie socjalne porządkowych
		GSE – 2x BC	1	Czytelnia
		GP – 6x ABC	1	Biblioteka
		GP – 4x ABC	1	Warsztat konserwatora
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sali terapii 016
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy magazynie biblioteki
		GP – 6x ABC	1	Magazyn biblioteki
		GWP-6x AB	1	Korytarz na zapleczu kuchennym
		GP – 6x ABC	1	Półpiętro klatki schodowej przy zejściu do węzła cieplnego
		GP – 6x ABC	2	Korytarz przy sali gimnastycznej
2.	Parter	GP – 6x ABC	1	Hol przy sali gimnastycznej
		GP – 6x ABC	1	Przedsiónek magazynku sprzętu sportowego
		GP – 6x ABC	1	Stołówka
		GP – 4x ABC	1	
		GWG – 2x AF	1	Zaplecze kuchenne
		GP – 6x ABC	1	Dyżurka przy wejściu głównym
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sekretariacie
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy WC dziewcząt
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sali nr 4
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy bocznej klatce schodowej

3.	I piętro	GP – 6x ABC	1	Korytarz przy bocznej klatce schodowej
		GP – 6x ABC	1	Korytarz naprzeciwko sali nr 103
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy WC dziewcząt
		GP – 4x ABC	1	Korytarz przy pokoju nauczycielskim
		GP – 4x ABC	1	Korytarz przy sali 108
		GSE – 2x BC	1	Sala komputerowa nr 108
		GP – 6x ABC	1	Sala techniczna nr 109
		GSE – 2x BC	1	Sala komputerowa nr 110
4.	II piętro	GP – 6x ABC	1	Korytarz przy bocznej klatce schodowej
		GP – 6x ABC	1	Korytarz naprzeciwko sali nr 203
		GP – 6x ABC	1	Korytarz naprzeciwko sali nr 205
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy WC dziewcząt
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sali terapii nr 213
		GP – 6x ABC	1	Korytarz przy sali nr 208

Gaśnice będące na wyposażeniu szkoły zapewniają wymaganą ilość środka gaśniczego określoną w Postanowieniach [8] i [9].

Rozmieszczenie gaśnic pokazano na planach kondygnacji.

2.12. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Dla obiektu wymagana jest woda do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s z dwóch hydrantów zewnętrznych o średnicy nominalnej DN 80 lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowią hydranty zewnętrzne zlokalizowane w następujących miejscach:

- na skwerku rekreacyjnym między blokami przy ul. Kilińskiego 29 - 33, w odległości ok. 41 m od szkoły,
- na trawniku na wysokości pawilonu handlowo - usługowego przy ul. Kilińskiego 37, w odległości ok. 75 m od szkoły.

Usytuowanie hydrantów pokazano na planie sytuacyjnym.

2.13. Drogi pożarowe

Dla obiektu wymagane jest zapewnienie drogi pożarowej zapewniającej dojazd o każdej

porze roku. Dojazd pożarowy do szkoły jest zapewniony ulicą Jana Kilińskiego. Droga oddalona jest od budynku o 10 - 20 m.

Między drogą pożarową a budynkiem znajdują się drzewa o wysokości ponad 3 m, które ograniczają dostęp do obiektu za pomocą wyciągnika lub drabiny mechanicznej.

Na teren szkoły prowadzą dwa zjazdy zamykane bramami, a droga pożarowa połączona jest budynkiem utwardzonymi chodnikami o szerokościach co najmniej 1,5 m i długościach nie przekraczających 50 m.

2.14. Rejon ewakuacji

Jako miejsce zbiórki do ewakuacji wyznacza się rejon boisk szkolnych.

Usytuowanie rejonu ewakuacji pokazano na planie sytuacyjnym.

3. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPÓŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM

Urządzenia przeciwpożarowe – są to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

WSzkole i na terenie przyległym występują następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

- a) **instalacja hydrantów wewnętrznych** – zastosowane są hydranty 25 z węzłem półsztywnym o długości 20 m i 30 m, zasilane z publicznej sieci wodociągowej.
- b) **przeciwpożarowy wyłącznik prądu,**
- c) **awaryjne oświetlenie ewakuacyjne** – na drogach komunikacyjnych w piwnicy zastosowano lampy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego oraz podświetlane znaki ewakuacyjne,

Zgodnie z Postanowieniami [8] i [9] drogi ewakuacyjne należy zabezpieczyć za pomocą autonomicznych czujek dymu z sygnalizatorami optyczno - akustycznymi o 10 letnim czasie działania oraz posiadających świadectwo dopuszczenia CNBOP.

Zalecenia w zakresie przeglądów i konserwacji hydrantów wewnętrznych:

- a) raz na rok należy sprawdzić:
 - ciśnienie na zaworze hydrantowym,
 - stan techniczny węża, prądownicy i zaworu hydrantowego,
 - czy prądownica jest właściwego typu,
 - czy instrukcje obsługi hydrantu są czytelne,

- określić wydajność w zależności od ciśnienia oraz zastosowanej prądownicy,
- b) raz na 5 lat węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

**Zalecenia szczegółowe dla gaśnic znajdujących się na wyposażeniu budynku
w zakresie przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych:**

- a) przed upływem okresu gwarancji (rok od daty produkcji) gaśnice powinny być poddane pierwszej okresowej kontroli. Następne kontrole powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż co 12 miesięcy,
- b) co 5 lat należy dokonać rewizji wewnętrznej i wymienić proszek gaśniczy na nowy,
- c) naprawy warsztatowe i remont gaśnicy powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż co 5 lat oraz po każdym użyciu gaśnicy,
- d) dla zapewnienia sprawności gaśnic znajdujących się na wyposażeniu obiektu należy wykonać i sprawdzić:
 - ogólny stan gaśnicy,
 - czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
 - stan węży i prądownic,
 - wymienić wszystkie uszkodzone elementy na dobre, autoryzowane przez producenta,
 - sprawdzić czy proszek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
 - usterki stwierdzone podczas przeglądu i konserwacji należy usunąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same, jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Dla zapewnienia pełnej sprawności gaśnic wykonywanie w/w czynności powinno być prowadzone przez zakłady posiadające autoryzację producenta gaśnic na wykonywanie czynności serwisowych podręcznego sprzętu gaśniczego wyprodukowanego przez danego producenta. Jako dowód wykonania prac konserwator – serwisant zobowiązany jest do zamieszczania na etykiecie samoprzylepnej lub w innej formie informacji, która powinna zawierać:

- imię i nazwisko konserwatora – serwisanta,
- nazwę i adres firmy,
- rodzaj wykonanych czynności,
- datę kolejnej konserwacji (miesiąc i rok).

Zalecenia w zakresie przeglądów i konserwacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu:

Wyłącznik prądu, będący urządzeniem przeciwpożarowym w myśl w/w definicji powinien co najmniej raz do roku być poddawany przeglądowi i czynnościom konserwacyjnym.

Kontroli powinna dokonywać osoba posiadająca "uprawnienia elektryczne", potwierdzone właściwym świadectwem.

Podczas przeglądu należy sprawdzić czy użycie wyłącznik spowoduje odcięcie dopływu prądu do wszystkich urządzeń w obiekcie. Z czynności należy sporządzić protokół.

4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

4.1. Sposób ogłoszenia alarmu

Każdy, kto zauważył pożar lub inne zagrożenie obowiązany jest zachować spokój oraz nie dopuszczając do paniki natychmiast powiadomić:

- osoby bezpośrednio zagrożone,
- Centrum Powiadamiania Ratunkowego (CPR) - nr tel. 112
- Dyrektora Szkoły,

ALARMUJĄC TELEFONICZNIE CPR NALEŻY PODAĆ:

- gdzie się pali - nazwę obiektu, dokładny adres,
- co się pali (krótki opis zdarzenia),
- czy jest zagrożone życie i zdrowie ludzkie,
- czy istnieje bezpośrednie zagrożenie dla innych obiektów,
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego zdarzenie jest zgłaszane.

Po nadaniu zgłoszenia słuchawkę telefoniczną należy odłożyć dopiero wtedy, gdy dyspozytor potwierdzi przyjęcie zgłoszenia.

4.2. Ogólne zasady organizacji ewakuacji

W przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia decyzję o ewakuacji podejmuje Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego upoważniona.

a) Ogłoszenie alarmu o ewakuacji następuje w następujący sposób:

- poprzez dzwonek elektryczny – trzykrotne włączenie na czas 5 sekund z przerwą trwającą 3 sekundy,
a w razie zaniku prądu poprzez:
- pracowników (tzw. gońców) – wyznaczone przez Dyrektora osoby ogłaszają komunikat ewakuacyjny o następującej treści:
"Uwaga! Pożar! Ewakuacja!"

b) Za ewakuację uczniów odpowiedzialni są nauczyciele prowadzący zajęcia w momencie zarządzenia ewakuacji.

c) W pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi z budynku i pomieszczeń, w których

powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, a także pomieszczeń znajdujących się powyżej miejsca powstania pożaru, a w następnej kolejności z pozostałych budynków.

- d) Wszystkie osoby po opuszczeniu budynku udają się do rejonu ewakuacji i pozostają w nim do czasu zezwolenia przez kierującego działaniami na jego opuszczenie.
- e) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń. Usta i nos osłonić chusteczką chroniąc organizm przed bezpośrednim wdychaniem dymu.
- f) W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej.

Uwaga: ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

4.3. Zadania szczegółowe dla Dyrektora i osób go zastępujących

W przypadku otrzymania informacji o pożarze lub innym zagrożeniu Dyrektor Szkoły lub osoba przez Niego upoważniona wykonuje następujące czynności:

- a) Podejmuje decyzję o ogłoszeniu alarmu o ewakuacji i wyznacza osobę do powiadomienia wszystkich użytkowników zagrożonych budynków o konieczności ewakuacji.
- b) Upewnia się czy zostały powiadomione służby ratownicze.
- c) Kieruje akcją ratowniczą do momentu przybycia jednostek Straży Pożarnej.
- d) Przyjmuje meldunki o stanach osobowych.
- e) W porozumieniu z dowódcą Straży Pożarnej odwołuje alarm o ewakuacji i zezwala na powrót do budynków.

4.4. Zadania szczegółowe dla Nauczycieli

- a) W momencie otrzymania informacji o ewakuacji przerywają zajęcia.
- b) Spokojnym głosem informują uczniów, że zaistniała sytuacja, w której musimy opuścić budynek, dlatego też wszyscy wychodzimy z sali.
- c) Przekazują uczniom, aby pozostawili książki, teczki i zeszyty na miejscu.
- d) Przed wyjściem uczniów z sali lekcyjnej upewniają się czy w tym czasie droga

ewakuacyjna jest wolna. Jeżeli jest zajęta należy chwilę odczekać, a następnie otworzyć drzwi z sali lekcyjnej i wydać polecenie opuszczenia budynku kierując uczniów zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi do najbliższych drzwi wyjściowych z budynku.

- e) Opuszczając salę lekcyjną zliczają uczniów, zamykają za sobą drzwi (nie na klucz).
- f) Po opuszczeniu sali lekcyjnej przez ostatniego ucznia nauczyciele udają się wraz z grupą do rejonu ewakuacji i sprawdzają czy wszyscy uczniowie z danej klasy są w bezpiecznym miejscu, a następnie składają meldunek Dyrektorowi Szkoły.
- g) W przypadku stwierdzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie należy natychmiast zgłosić ten fakt kierownikowi akcji ratowniczo – gaśniczej i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.
- h) Nauczyciele nie prowadzący zajęć razem z pozostałymi pracownikami szkoły pomagają w miarę możliwości w ewakuacji uczniów i mienia oraz sprawdzają miejsca potencjalnego pozostania osób (toalety, szatnie itp.), a następnie udają się do rejonu ewakuacji.

4.5. Zadania dla pracowników porządkowych

W momencie ogłoszenia alarmu o ewakuacji:

- a) Otwierają normalnie zamknięte wyjścia ewakuacyjne, a następnie kierują ewakuowane osoby do wyjść ewakuacyjnych, nie dopuszczając jednocześnie do wchodzenia do budynku przez osoby z zewnątrz.
- b) Po wyjściu ostatniej osoby upewniają się, czy wszyscy ewakuowani opuścili pomieszczenia w obrębie segmentów ewakuowanych przez dane wyjście ewakuacyjne.
- c) Po upewnieniu się, że nikt nie pozostał udają się do rejonu ewakuacji i składają meldunek Dyrektorowi Szkoły.

4.6. Zadania dla pozostałych pracowników szkoły

W momencie ogłoszenia alarmu o ewakuacji wszyscy pracownicy:

- a) Przerywają pracę, wyłączają urządzenia spod napięcia, zamykają okna, zabierają rzeczy osobiste i opuszczają miejsce pracy, zamykając za sobą drzwi (nie na klucz).
- b) W miarę możliwości, do momentu przybycia jednostek ratowniczych prowadzą akcję gaśniczą przy użyciu gaśnic i hydrantów wewnętrznych stanowiących przeciwpożarowe zabezpieczenie obiektów.
- c) Udają się rejonu ewakuacji.
- d) Pozostają w rejonie ewakuacji do momentu wydania zezwolenia przez kierującego akcją ratowniczą na jego opuszczenie.

4.7. Procedura ewakuacji w przypadku powstania zagrożenia podczas przerwy lekcyjnej**a) Po ogłoszeniu alarmu, uczniowie:**

- uczniowie znajdujący się na holu opuszczają budynek z nauczycielami dyżurującymi, schodzą przed budynek i zbierają się klasami w jednym miejscu na placu przed budynkiem,
- oczekują na nauczyciela, z którym mają mieć zajęcia, zachowując spokój i nie rozchodząc się,
- po przybyciu nauczyciela zachowując spokój udają się do miejsca zbiórki,
- na miejscu zbiórki uczniowie zbierają się w zwartej grupie i podporządkowują się poleceniom nauczyciela.

b) Porządkowe pełniące dyżury w czasie przerwy pełnią rolę osób koordynujących w rejonie swojego dyżuru, tzn.:

- otwierają główne wejście do budynku,
- otwierają bramy wejściowe na teren boisk szkolnych, umożliwiając zbiórkę ewakuowanych ze szkoły osób,
- wspomagają ewakuację uczniów z poszczególnych części budynku,
- pilnują porządku na korytarzach i schodach zapobiegając tłumnemu schodzeniu,
- przed opuszczeniem rejonu dyżuru (ewakuują się jako ostatni) sprawdzają czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia, w tym toalety,
- po opuszczeniu szkoły przez wszystkich uczniów i pracowników składają meldunek Dyrektorowi i udają się do miejsca zbiórki.

c) Nauczyciele przebywający w pokojach nauczycielskich lub innych pomieszczeniach na terenie szkoły oraz nauczyciele dyżurujący, po zamknięciu okien i zabraniu dzienników lekcyjnych (tablet/laptop) włączają się do akcji ewakuacyjnej:

Nauczyciele, którzy mieli zaplanowane lekcje:

- sprawdzają korytarze i toalety, czy nikt w nich nie pozostał,
- zmierzają na plac przed szkołą, aby tam zaopiekować się swoją grupą uczniów,
- oczekują aż wszyscy uczniowie obecni danego dnia w szkole opuszczą budynek,
- przeliczają ilość uczniów i w razie stwierdzenia, że ktoś mógł pozostać w szkole informują o tym fakcie Dyrekcję,

- udają się wraz z klasą do miejsca zbiórki do ewakuacji (boisko do koszykówki w kompleksie boisk szkolnych), idąc chodnikiem wzdłuż szkoły,
- pozostają w rejonie ewakuacji do zezwolenia na powrót do szkoły.

Inni nauczyciele włączają się do akcji na zasadach ogólnych.

d) Pracownicy szkoły nie będący nauczycielami włączają się do akcji ewakuacyjnej na zasadach ogólnych, według zadań przypisanych w poprzednich punktach Instrukcji.

Akcją ratowniczą do momentu przybycia służb ratowniczych kieruje Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego wyznaczona. Natomiast z chwilą przybycia jednostek ratowniczych kierownictwo nad akcją ratowniczą przejmuje dowódca sił ratowniczych kompetentny w zależności od rodzaju zdarzenia:

1.Państwowej Straży Pożarnej - w przypadku pożaru lub innej klęski żywiołowej, ratownictwa technicznego i chemicznego.

2.Policji- w przypadku każdego innego zdarzenia lub jakiegokolwiek informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego, itp.

Odwołanie alarmu i powrót do obiektów szkoły następuje przez ustne polecenie Dyrektora w porozumieniu z kierującym akcją ratowniczo – gaśniczą.

5. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, które mogą spowodować bezpośrednie zagrożenie pożarem lub wybuchem. Do prac tych zalicza się m.in.:

- Prace remontowo – budowlane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, gdzie występują materiały palne,
- Prace z zastosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np. malowanie, lakierowanie, klejenie,
- Prace z ogniem otwartym, podczas których następuje iskrzenie lub nagrzewanie, takie jak np. spawanie, cięcie gazowe i elektryczne.

Dlatego też przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru należy:

- a) dokonać oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu, kierując się następującymi wskazaniem:

- pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace niebezpieczne pod względem pożarowym oczyścić z materiałów palnych i zanieczyszczeń mogących ulec zapaleniu,
- przedmioty palne lub niepalne w palnych opakowaniach odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac celem uniemożliwienia ich zapalenia, a w przypadku braku możliwości ich odsunięcia zabezpieczyć przed działaniem rozprysków poprzez osłonięcie np. kocem gaśniczym, arkuszem blachy lub innym materiałem niepalnym,
- sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały palne mogące ulec zapaleniu na skutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków np. spawalniczych. Jeżeli są, to należy je usunąć lub zabezpieczyć,
- otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe itp. znajdujące się w pobliżu miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych uszczelnić materiałem niepalnym aby uniemożliwić przenikanie rozprysków do sąsiednich pomieszczeń,
- nie prowadzić prac pożarowo niebezpiecznych w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonywano prace malarskie z użyciem palnych farb i lakierów,

- wyposażyć miejsce wykonywania prac w sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru (2 gaśnice proszkowe 6 kg i 1 koc gaśniczy),
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru,

Za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych oraz nadzór nad ich właściwym przebiegiem odpowiada wykonawca tych prac.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych osoba je prowadząca wraz z pomocnikiem jest zobowiązana do zdemontowania i zabezpieczenia sprzętu oraz przeprowadzenia dokładnej kontroli rejonu prac i sąsiednich pomieszczeń w celu stwierdzenia czy:

- nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy bądź w jego otoczeniu oraz pomieszczeniach sąsiednich,
- nie występują oznaki tlenia się materiałów lub inne oznaki wskazujące na możliwość powstania pożaru.

Osoba realizująca prace pożarowo niebezpieczne, każdorazowo przed przystąpieniem do ich wykonywania, powinna zapoznać się z wyżej wymienionymi zasadami.

Osoba realizująca prace pożarowo niebezpieczne, każdorazowo przed przystąpieniem do ich wykonywania, powinna zapoznać się z wyżej wymienionymi zasadami i podpisać stosowne oświadczenie według poniższego wzoru.

Wzór oświadczenia

Lubin, dn.

OŚWIADCZENIE**o zapoznaniu się z zasadami wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym**

Nazwisko i imię.....

Oświadczam, że zapoznałem się z ustaleniami **pkt.5 Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego** dla Szkoły Podstawowej Nr 5 w Lubinie, przy ul. Jana Kilińskiego 12, dotyczącego sposobów wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis składającego
oświadczenie

**6. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW
EWAKUACJI**

W związku z tym, że w Szkole jednorazowo przebywa więcej niż 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami Dyrektor powinien co najmniej raz w roku, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników (uczniów) przeprowadzić praktyczne sprawdzenie warunków oraz organizacji ewakuacji.

Ponadto zgodnie z Postanowieniami [8] i [9], co najmniej raz na dwa lata należy przeprowadzać praktyczne ćwiczenia ewakuacyjne z budynku szkoły w zakresie postępowania na wypadek pożaru przy udziale jednostek ochrony przeciwpożarowej

O terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji Dyrektor Szkoły jest zobowiązany do powiadomienia Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lubinie nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Wskazane jest aby praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji poprzedzone było przypomnieniem wszystkim użytkownikom sposobów postępowania na wypadek pożaru, a w tym sposobu alarmowania i ewakuacji ludzi opisanych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego (pkt. 4. niniejszej instrukcji). Każdy z pracowników (użytkowników) powinien mieć przydzielone obowiązki stosownie do stanowiska pracy. Przed sprawdzeniem należy dokonać przeglądu warunków panujących na drogach ewakuacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem różnego rodzaju przeszkód.

Opracował: mgr inż. Grzegorz Duszeńko

Sprawdzenie należy ocenić wyciągając wnioski do realizacji w celu wyeliminowania błędów lub poprawy sposobu przeprowadzania ewakuacji. Wnioski należy omówić z pracownikami i użytkownikami obiektu. Wskazane jest sporządzenie stosownego dokumentu (protokołu / sprawozdania) w celu wykorzystania go w trakcie prowadzonych szkoleń.

Wzór zgłoszenia oraz protokołu zawarto w załącznikach nr 4 i nr 5 do niniejszej Instrukcji.

7. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI

Zgodnie z postanowieniami ustawy [1] właściciele (zarządcy) obiektów mają obowiązek zaznajomić użytkowników (pracowników) z treścią niniejszej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi. Szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinno obejmować następujące zagadnienia:

- potencjalne źródła pożaru oraz sposoby ich zapobiegania,
- czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- zasady postępowania na wypadek powstania pożaru,
- zasady organizacji prowadzenia akcji ratowniczej,
- zasady organizacji ewakuacji,
- zasady użycia gaśnic będących na wyposażeniu budynku.

Każdy nowozatrudniony pracownik szkoły odbywa szkolenie przed rozpoczęciem pracy (szkolenie wstępne BHP), natomiast pracownicy zatrudnieni w szkole przed wejściem w życie Instrukcji zapoznają się z jej treścią w formie samokształcenia i potwierdzają ten fakt na liście osób zapoznanych (Zał. nr 6).

Zgodnie z Postanowieniami [8] i [9] narzucony został na Dyrektora obowiązek corocznego prowadzenia szkolenia dla pracowników ze szczegółowych procedur postępowania na wypadek pożaru. Wskazane jest przeprowadzenie w/w szkolenia każdorazowo przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, np. podczas Rady Pedagogicznej.

8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI OBIEKTU

Każda osoba będąca stałym użytkownikiem budynku jest zobowiązana przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności przestrzegania **zakazu**:

- a) przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury powyżej 100°C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- b) użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- c) używania otwartego ognia bez właściwego zabezpieczenia materiałów palnych i palenie papierosów poza miejscami wyznaczonymi na ten cel,
- d) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość lub wysokość poniżej wymaganych wartości,
- e) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- f) uniemożliwienia lub ograniczenia dostępu do :
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych (hydranty),
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
 - wyjść ewakuacyjnych.
- g) pozostawiania po pracy nie wyłączonych urządzeń i odbiorników (np. grzejniki) z wyjątkiem oświetlenia nocnego oraz urządzeń przeznaczonych do pracy ciąglej,
- h) korzystania z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektroenergetycznych,

Ponadto właściciel, zarządca lub użytkownik budynku ma obowiązek:

- a) utrzymania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- b) wyposażyć obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno – budowlanych [4] w przeciwpożarowe wyłączniki prądu,

- c) umieścić w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,
- d) wyposażyć drzwi przeciwpożarowe w samozamykacze,
- e) oznakować budynek znakami bezpieczeństwa zgodnymi z polskimi normami, tj:
 - drogi ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu,
 - drzwi przeciwpożarowe,

Niezależnie od wyżej wymienionych obowiązków, każdy pracownik powinien:

- a) znać zasady postępowania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- b) znać miejsce usytuowania gaśnic i hydrantów wewnętrznych w budynkach, zasady ich obsługi i zastosowania,
- c) utrzymywać w czystości stanowiska pracy,
- d) nie umieszczać na drogach ewakuacyjnych żadnych przedmiotów i materiałów, które utrudniałyby ewakuację.

9. LITERATURA

- [1] Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 188).
- [2] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późniejszymi zmianami).
- [3] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 2023 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1563).
- [4] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).
- [5] Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 418z późniejszymi zmianami).
- [6] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg (Dz. U. z 2009 r. nr 124, poz. 1030).
- [7] E. Dobrowolski, A. Wesoły: Ekspertyza techniczna w zakresie budowlanym i ochrony przeciwpożarowej dotyczącej rozwiązania zamiennego w zakresie spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż to określono w przepisach techniczno – budowlanych w budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Lubinie przy ul. Kilińskiego 12.
- [8] Postanowienie Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 17 listopada 2020 roku numer WZ.5595.240.7.2020.
- [9] Postanowienie Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 17 listopada 2020 roku numer WZ.5595.240.8.2020.

10. CZĘŚĆ GRAFICZNA

legenda

dojazd pożarowy

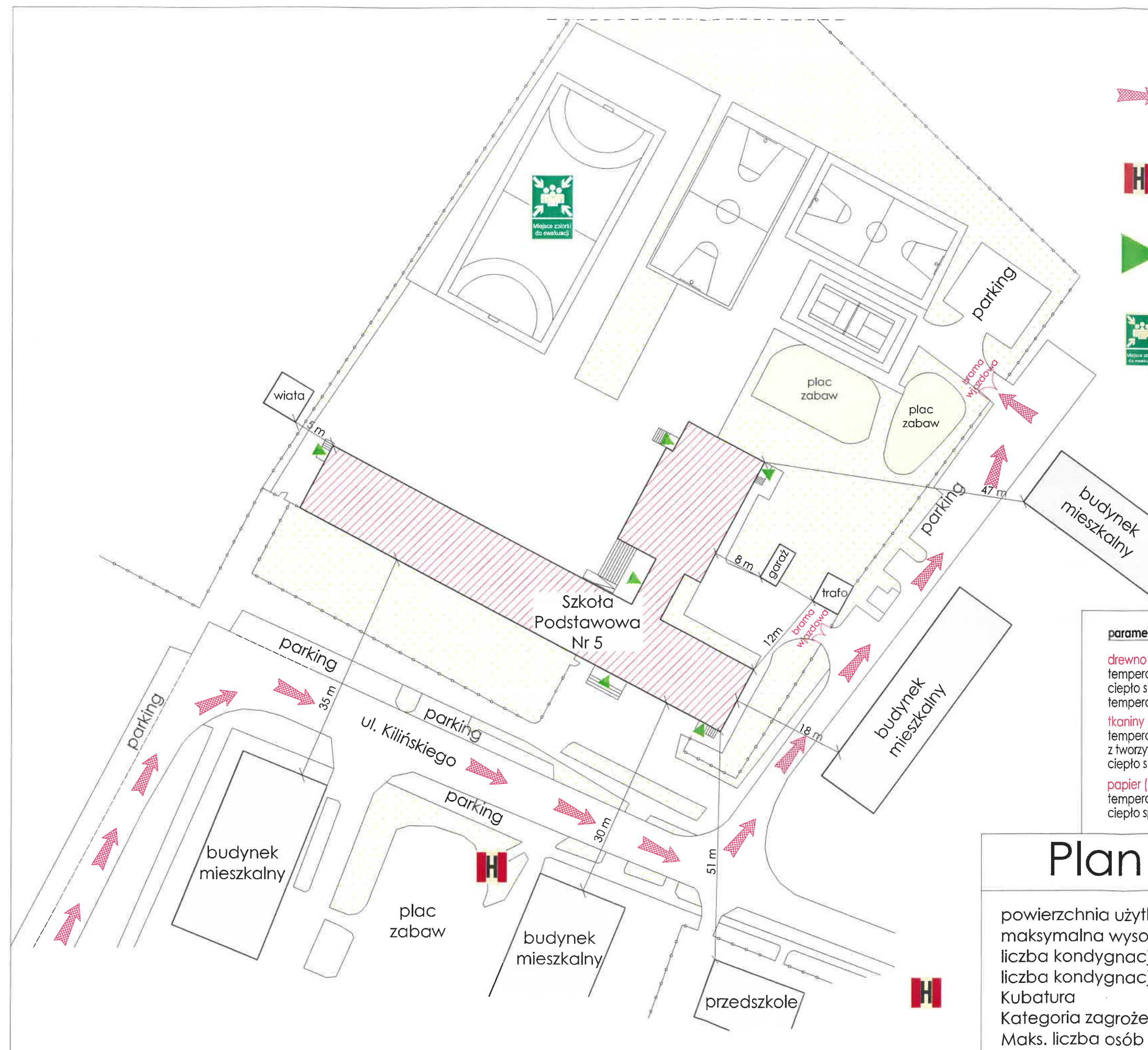
hydrant zewnętrzny

wyście ewakuacyjne

miejsce zbiórki do ewakuacji

parametry pożarowe substancji i materiałów palnych

drewno i materiały drewnopochodne

temperatura zapalenia: 210 - 350 °C w zależności od gatunku
 ciepło spalania: 15 MJ/kg,
 temperatura samozapalenia: 310 - 450 °C w zależności od gatunku

tkaniny

temperatura zapalenia: 225 °C - bawełna, 318 - 392 °C - tekstylia
 z tworzyw sztucznych
 ciepło spalania: 17 MJ/kg - bawełna, 19 MJ/kg - tekstylia

papier (celuloza)

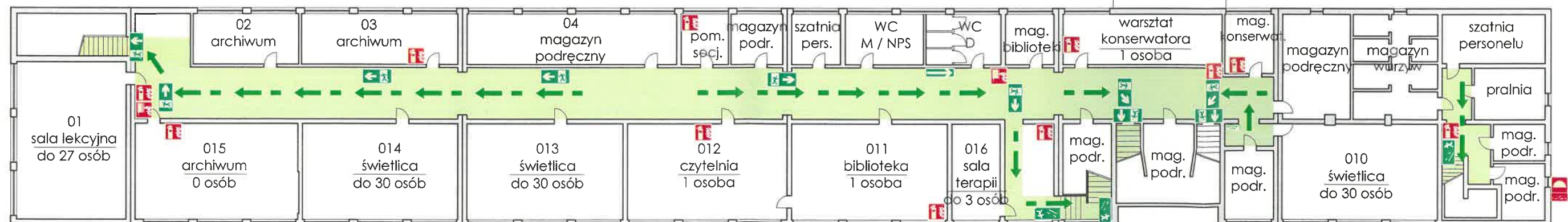
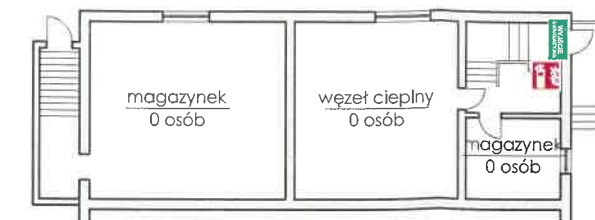
temperatura zapalenia: 261 - 291 °C
 ciepło spalania: 16 - 18 MJ/kg

Plan sytuacyjny

powierzchnia użytkowa obiektu	-	4 124,94 m ²
maksymalna wysokość obiektu	-	12,35 m
liczba kondygnacji podziemnych	-	1
liczba kondygnacji nadziemnych	-	3
Kubatura	-	17 821 m ³
Kategoria zagrożenia ludzi	-	ZL III
Maks. liczba osób w obiekcie	-	ok. 550

powierzchnia kondygnacji - 862,9 m²
 kategoria zagrożenia ludzi - ZL III
 przewidywana liczba osób - maks. 105

Plan piwnicy

legenda

lokalizacja gaśnicy

lokalizacja kurka głównego instalacji gazowej

lokalizacja hydrantu wewnętrznego

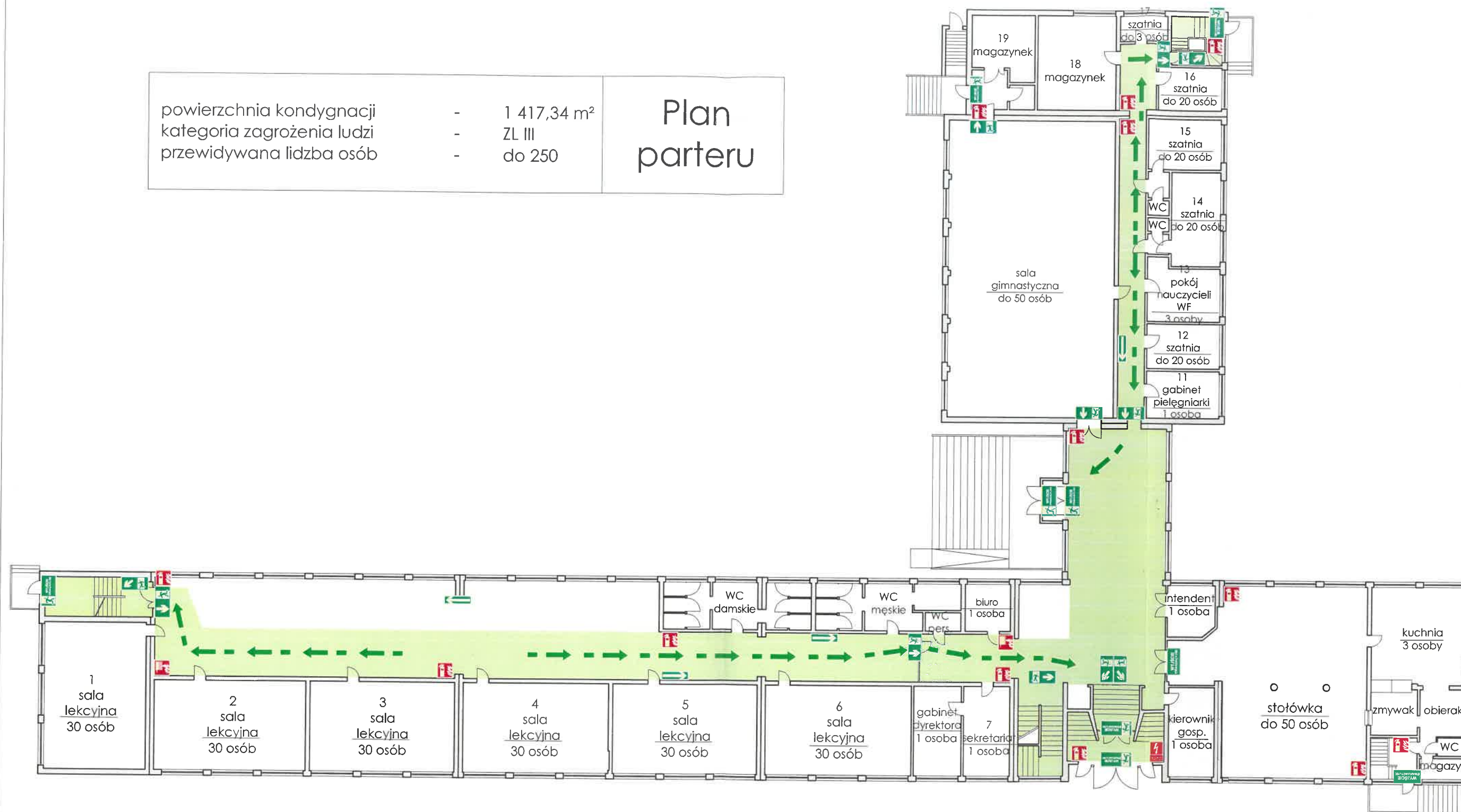

kierunki ewakuacji

[Handwritten signature]

powierzchnia kondygnacji - 1 417,34 m²
 kategoria zagrożenia ludzi - ZL III
 przewidywana liczba osób - do 250

Plan parteru

legenda

lokalizacja gaśnicy

lokalizacja hydrantu wewnętrznego

lokalizacja ppoż. wyłącznika prądu

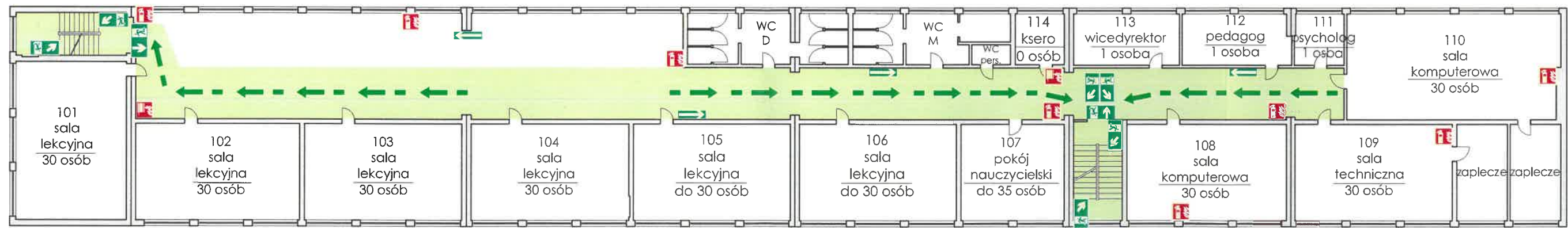

wyjście ewakuacyjne

kierunki ewakuacji

powierzchnia kondygnacji	-	919,00 m ²	Plan I piętra
kategoria zagrożenia ludzi	-	ZL III	
przewidywana liczba osób	-	maks.280	

legenda

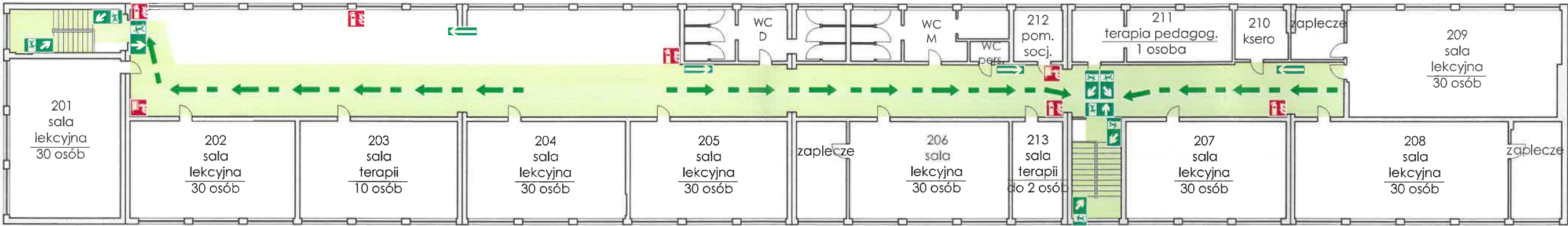
 lokalizacja gaśnicy

 lokalizacja hydrantu wewnętrznego

 kierunki ewakuacji

Handwritten signature

powierzchnia kondygnacji	-	925,70 m ²	Plan II piętra
kategoria zagrożenia ludzi	-	ZL III	
przewidywana liczba osób	-	maks. 250	

legenda

- lokalizacja gaśnicy
- lokalizacja hydrantu wewnętrznego

- kierunki ewakuacji

[Handwritten signature]

11. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1.

POTENCJALNE ŹRÓDŁA POŻARU I PRZYCZYNY JEGO ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ

Pożary są zjawiskiem występującym powszechnie. Aby mógł powstać pożar niezbędny jest materiał palny, utleniacz oraz źródło ciepła mogące zainicjować proces palenia. W praktyce każdy płomień jest niebezpieczny, gdyż nawet najniższa jego temperatura (np. płomień zapalki ma temperaturę 600°C do 850°C), jest zawsze wyższa od temperatury zapłonu bądź temperatury zapalenia materiałów palnych. Temperatura rozżarzonych przedmiotów jest również wysoka. Tak np.: żarzący się niedopałek papierosa osiąga temperaturę 550 - 700°C, rozgrzany drut oporowy otwartego grzejnika elektrycznego uzyskuje temperaturę 500°C do 1000°C itp.

Do najczęstszych przyczyn pożarów, a tym samym potencjalnych jego źródeł należą:

- nieostrożne obchodzenie się z ogniem otwartym, palenie papierosów i porzucanie nieugaszonych niedopałków w sąsiedztwie materiałów palnych,
- zły stan techniczny urządzeń i instalacji elektrycznych oraz niewłaściwe ich użytkowanie,
- pozostawianie bez dozoru włączonych do sieci przenośnych odbiorników energii elektrycznej nie przeznaczonych do pracy ciągłej lub ustawianie ich w pobliżu materiałów palnych,
- nieprawidłowe prowadzenie prac pożarowo - niebezpiecznych tj. spawanie, lutowanie, malowanie z użyciem cieczy łatwo palnych itp.
- niewłaściwe przechowywanie, użytkowanie i składowanie materiałów palnych,
- podłączenie do jednego gniazdka dużej liczby odbiorników energii elektrycznej.

Przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru:

- nadmierne nagromadzenie materiałów palnych w pomieszczeniach i magazynach,
- brak podręcznego sprzętu gaśniczego lub nieumiejętność jego obsługi przez pracowników,
- nieznanomość przez pracowników zasad postępowania na wypadek powstania pożaru.

Załącznik Nr 2.

CZASOKRESY BADAŃ ISTNIEJĄCYCH INSTALACJI

L.p.	Nazwa urządzeń, systemu lub instalacji	Rodzaj badań	Czasokres	Kto może wykonywać
1.	Instalacje i urządzenia elektryczne o napięciu znamionowym do 1kV	• oględziny, • przeglądy wg oceny wynikającej z oględzin, • pomiar rezystancji izolacji, • pomiar ochrony przeciwporażeniowej	• raz na rok, • wg ustaleń oględzin, • raz na 5 lat, • raz na 5 lat,	uprawniony elektryk
2.	Przewody wentylacyjne	• sprawdzenie stanu technicznego, • usuwanie zanieczyszczeń,	• 1raz w roku, • nie rzadziej niż 1 raz w roku,	mistrz w rzemiośle kominiańskim
3.	Instalacja piorunochronna	• badanie okresowe, • oględziny,	• raz na 5 lat, • raz na rok przed okresem burzowym,	uprawniony elektryk
4.	Przewody spalinowe	• usuwanie zanieczyszczeń,	• dwa razy do roku	mistrz w rzemiośle kominiańskim
5.	Instalacja gazowa	• Sprawdzenie stanu technicznego	• 1raz w roku,	osoba posiadająca uprawnienia gazowe

Załącznik Nr 3.

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Lp.	Data aktualizacji	Imię i nazwisko osoby dokonującej aktualizacji	Podpis aktualizującego	Zmiany w instrukcji

Załącznik Nr 4.

WZÓR ZGŁOSZENIA PRÓBNEJ EWAKUACJI

.....
.....
Tel. kontaktowy/fax
.....
(miejscowość i data)

Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Lubinie
ul. Ścinawska 21
59-300 Lubin

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.), informuję o zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku:

.....
(rodzaj budynku - funkcja/ adres)

stanowiącym własność:
(właściciel obiektu, adres)

Planowany termin ćwiczeń: godz.:

Proponowany scenariusz ćwiczeń:

.....
.....
.....

(podać w szczególności obszar budynku objęty ćwiczeniem, przewidywaną liczbą uczestników ćwiczeń, wykorzystane środki organizacyjne i techniczne itp.)

Charakterystyka obiektu ćwiczeń:

- powierzchnia: m², kubatura: m³, wysokość: m, ilość kondygnacji nadziemnych:, ilość kondygnacji podziemnych:,
- kwalifikacja * : kategoria zagrożenia ludzi – ZL / PM, podział na strefy pożarowe:
.....
- urządzenia istotne dla prowadzenia ewakuacji * * :
.....

Planowany współudział / nadzór:

.....
(podać kto będzie nadzorował ćwiczenia, w szczególności: przedstawiciele PSP, OSP, innych
jednostek ochrony ppoż.,
specjalista lub inspektor ochrony ppoż., specjalista lub inspektor BHP itp.)

.....
(podpis)

Załącznik Nr 5.

WZÓR PROTOKOŁU PRÓBNEJ EWAKUACJI

sygn.:

(miejscowość i data)

PROTOKÓŁ

dot. praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji

Zgodnie z wymaganiami § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.), w dniu..... w godzinach:

w budynku:..... przeprowadzone zostały praktyczne ćwiczenia, w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji, w których udział wzięło łącznie stałych użytkowników obiektu.

O terminie ćwiczeń w dniu pismem o numerze..... z dnia..... powiadomiono Komendanta Powiatowego PSP w Lubinie. Zakres ewakuacji i obszar budynku objęty ćwiczeniami został w dniu..... * uzgodniony z Komendantem Powiatowym PSP w Lubinie. Przebieg ćwiczeń **:

.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski:

.....
.....

Ćwiczenia nadzorowali:

.....

Termin następnych ćwiczeń praktycznych ***:

sporządził (a):

* dot. budynków/ stref pożarowych ZL II,
** podać scenariusz ćwiczeń z uwzględnieniem urządzeń ppoż. w budynku i ich ewentualnego wykorzystania; czas ewakuacji; stwierdzone trudności organizacyjne np. dot. rozgłoszenia komunikatu o ewakuacji; ewentualne braki w oznakowaniu ewakuacyjnym; dostęp do wyjść ew. (kluczy do wyjść ew.); zabezpieczenie dokumentacji np. listy obecności, dzienniki; kontrola pomieszczeń; sposób zachowania się ćwiczących np. brak zdyscyplinowania, zjawisko paniki; realizacja wcześniej ustalonych zadań przez poszczególne osoby funkcyjne, zgodność przebiegu ewakuacji z zapisami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego itp.
*** zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia MSWiA (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.).

